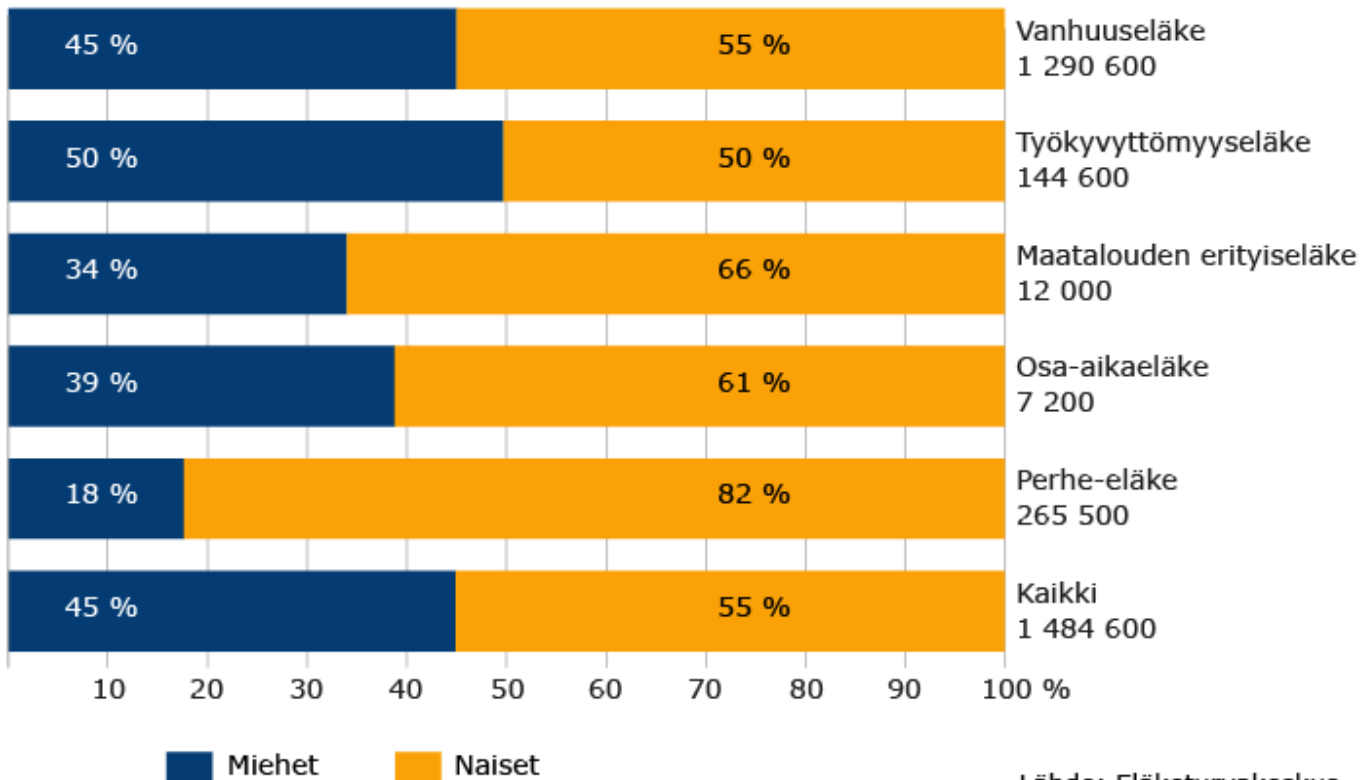

Suomen työeläkkeensaajat 2017

Työeläkkeensaajista yli puolet on naisia

Työeläkettä saavat eläkelajin mukaan 31.12.2017

Vuoden 2017 lopussa työeläkettä sai yhteensä 1 485 000 henkilöä, mikä on 28 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Nousu johtuu vanhuuseläkettä saavien määrän kasvusta, sillä muita eläkelajeja saavien henkilöiden määrä laski edellisestä vuodesta.

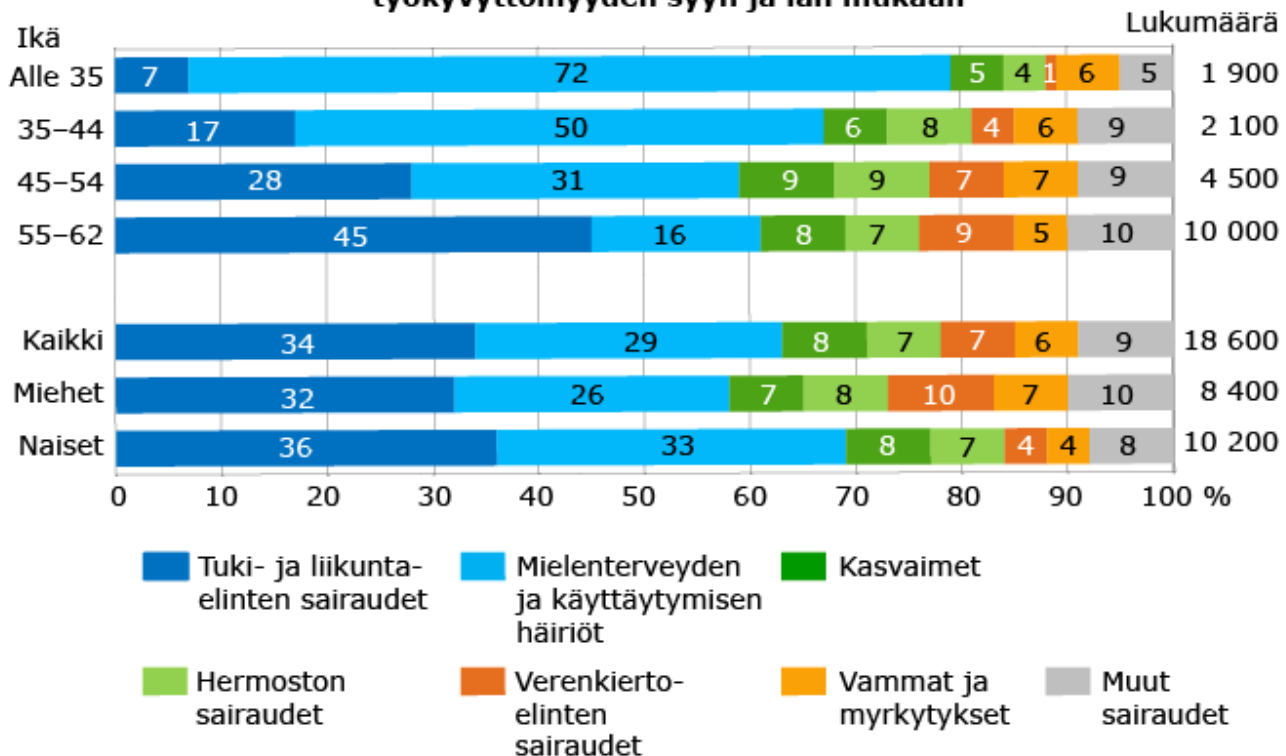
Eläkkeensaajista 1 450 000 asui Suomessa. Ulkomaille maksettiin työeläkettä 35 000 henkilölle. Työeläkkeensaajista yli puolet, 55 prosenttia, oli naisia.

Omaan työuraan perustuvaa eläkettä eli vanhuus-, työkyvyttömyys-, osa-aika- tai maatalouden erityiseläkettä sai 1 443 000 henkilöä. Perhe-eläkettä sai vajaat 266 000 henkilöä. Heistä leskiä oli 253 000 ja lapsia 13 000.

Suurin osa työeläkkeensaajista sai vanhuuseläkettä. Reilusta 1 290 000 vanhuuseläkkeensaajasta 11 700 sai osittaista varhennettua vanhuuseläkettä. Heistä 42 prosenttia oli naisia.

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyvien työkyvyttömyyden syyt eroavat ikäryhmittäin

Vuonna 2017 työeläkejärjestelmästä työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet työkyvyttömyyden syyn ja iän mukaan

Lähde: Eläketurvakeskus

Vuonna 2017 työeläkejärjestelmästä siirtyi työkyvyttömyyseläkkeelle 18 600 henkilöä. Naisia siirtyi 10 200 (55 %) ja miehiä 8 400 (45 %). Siirtyneistä yli puolet oli 55 vuotta täyttäneitä ja neljännes oli iältään 45–54-vuotiaita. Alle 45-vuotiaiden siirtyneiden osuus oli noin 20 prosenttia.

Yleisin työkyvyttömyyden syy oli jokin tuki- ja liikuntaelinten sairaus (TULE), joiden osuus oli yli kolmannes (34 %). Seuraavaksi eniten työkyvyttömyyseläkkeelle siirryttiin mielenterveyssyistä (29 %). Kaikkein muiden sairauspuoryhmien osuudet jäivät alle kymmeneen prosenttiin.

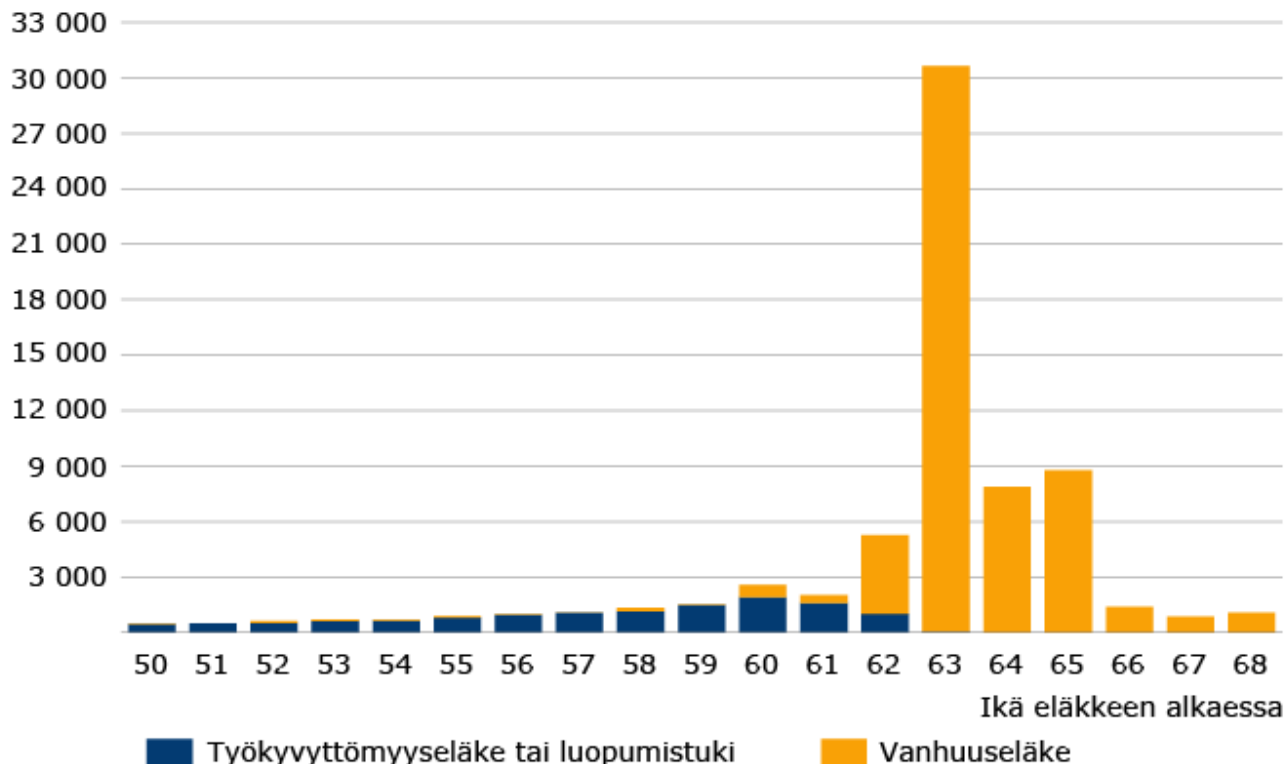
Ikäryhmittäin tarkasteltuna työkyvyttömyyden syissä on selviä eroja. Alle 35-vuotiailla siirtyjillä mielenterveyssyiden osuus oli reilusti yli kaksi kolmasosaa (72 %) ja 35–44-vuotiailla niiden osuus oli puolet. 55-vuotta täyttäneillä puolestaan 45 prosentilla oli työkyvyttömyyden syynä TULE-sairaus ja mielenterveyssyiden osuus oli vain 16 prosenttia.

Naisilla TULE-sairaudet tai mielenterveyssyyt olivat työkyvyttömyyden syynä noin 70 prosentilla siirtyneistä, kun miehillä vastaava osuus oli alle 60 prosenttia. Miehet siirtyivät naisia enemmän työkyvyttömyyseläkkeelle verenkierroelinten sairauksien ja vammojen ja myrkytysten perusteella.

Vuoden 2017 lopussa työkyvyttömyyseläketä sai työeläkejärjestelmästä 145 000 henkilöä. Yli kahdella viidesosalla (42 %) työkyvyttömyyden syynä olivat mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt ja neljäsosalla (26 %) TULE-sairaudet. Mielenterveyssyistä siirrytään työkyvyttömyyseläkkeelle keskimäärin nuorempana kuin TULE-sairauksien perusteella, ja siksi niiden kesto on pitempi. Vuonna 2017 mielenterveyssyistä työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 45 vuotta ja TULE-sairauksien perusteella siirtyneiden 56 vuotta.

63 vuotta yleisin ikä jäädä eläkkeelle

Työeläkkeelle vuonna 2017 siirtyneet 50–68-vuotiaat

Lähde: Eläketurvakeskus

Vuonna 2017 työeläkkeelle siirtyi 75 400 henkilöä. Määrä on hieman edellisvuotta pienempi.

Eläkkeelle siirtyneistä suurin osa, 56 600 henkilöä siirtyi vanhuuseläkkeelle. Vanhuuseläkkeelle siirryttiin yleisimmin 63-vuotiaana. Vanhuuseläkkeiden lisäksi vuonna 2017 alkoi 12 500 osittaista varhennettua vanhuuseläkettä.

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi 18 600 henkilöä. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden määrä on pysynyt viime vuodet samalla tasolla, mutta osaeläkkeiden osuus niistä on kasvanut.

Laatuseloste: Suomen työeläkkeensaajat 2017

Suomen työeläkkeensaajat -tilasto tuotetaan Eläketurvakeskuksessa.

Laissa Eläketurvakeskuksesta (ETKL) todetaan Eläketurvakeskuksen (ETK) yhdeksi tehtäväksi harjoittaa toimialaansa kuuluvaa tilastotoimintaa. ETK:ssa tilastojen tuottamisesta vastaa suunnitteluosasto.

Suomen työeläkkeensaajat -tilaston kustannuksista vastaa ETK.

Tilastotietojen relevanssi

Suomen lakisääteinen eläketurva koostuu pääpiirteissään työ- ja kansaneläkejärjestelmistä. Työeläkejärjestelmän eläkkeet ovat ansiosidonnaisia, kansaneläke on puolestaan asumisperusteinen järjestelmä. Suomen työeläkkeensaajat -tilasto antaa kokonaiskuvan Suomen työeläkejärjestelmästä maksetuista eläkkeistä.

Työeläketurvaa hoitavat yksityisellä sektorilla työeläkeyhtiöt, -säätiöt ja -kassat sekä julkisella sektorilla pääasiassa Keva. Eläketurvakeskus toimii työeläkejärjestelmän keskuksena ja kerää mm. työeläkeasioiden hoidon edellyttämät tiedot sille säädettyjen tehtävien hoitamista varten.

Suomen työeläkkeensaajat -tilasto kattaa koko lakisääteisen työeläketurvan lisäksi myös työnantajan kustantaman vapaaehtoisen rekisteröidyn lisäeläketurvan. Vapaaehtoinen työnantajan kustantama rekisteröimätön lisäeläketurva ei sisälly tämän tilaston lukuihin, kuten ei myöskään henkilöiden itsensä kustantama vapaaehtoinen eläketurva. Tilaston ulkopuolelle jäävät myös kansaneläkejärjestelmän eläkkeet sekä sotilasvamma- ja sotilastapaturmalain ja liikenne- ja tapaturmavakuutuslain mukaiset ns. SOLITA-eläkkeet.

Tilastossa esitetään tietoja vuoden lopussa työeläkettä saaneiden sekä vuoden aikana työeläkkeelle siirtyneiden lukumääristä ja keskieläkkeistä. Tilasto sisältää tietoja myös työeläkemenosta, ulkomaille maksetuista työeläkkeistä ja työkyvyttömyyseläkkeitä koskevista ratkaisuista.

Keskeisenä luokittelijana on työeläkejärjestelmän jakautuminen yksityiseen ja julkiseen sektoriin. Lisäksi käytetään myös seuraavia luokituksia: eläkelaji, eläkkeen suuruus, henkilön sukupuoli ja ikä sekä työkyvyttömyyseläkkeiden osalta sairausryhmä (ICD-10). Alueluokituksena käytetään työeläkemenon osalta Suomen maakuntajakoa (<http://stat.fi/meta/luokitukset/maakunta/001-2015/index.html>) ja ulkomailla asuvien työeläkkeensaajien osalta henkilön asuinmaata ja maaryhmää. Maaryhmien sisältö on selitetty Suomen työeläkkeensaajat -julkaisun liitteessä 2 osoitteessa www.etk.fi/julkaisut.

Tilastossa käytetyt käsitteet ja määritelmät on esitetty tilaston kotisivulla osoitteessa www.etk.fi/tilastot > Eläkkeensaajat ja vakuutetut > Työeläkkeensaajat.

Tilasto palvelee sosiaaliturvan asiantuntijoita, tutkijoita, tiedotusvälineitä ja muita aihealueesta tietoa tarvitsevia. Kyseessä on kattavin Suomen työeläkkeensaajia koskeva tilasto.

Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Tilaston tiedot perustuvat eläkerekisteristä saataviin tietoihin (kokonaisaineisto). Rekisteri sisältää eläkepäätöksistä rekisteröidyt tiedot. Niiden avulla muodostetaan eläkejaksot ja eläkkeet, jotka talletetaan tilastorekisteriin. Tämä tilastorekisteri muodostaa eläketilastoinnin pohjan.

Tilastossa esitetyt aluetiedot perustuvat Kelan väestötietoihin. Niitä täydennetään työeläkelaitoksilta saaduilla tiedoilla ulkomaille maksetuista lähdeveronalaisista työeläkkeistä.

Eläketurvakeskuksen rekisteripalveluosasto vastaa yhdessä työeläkelaitosten kanssa eläkerekisterin sisällöstä, eläketurvan toimeenpanossa tarvittavien tietojen saatavuudesta, kattavuudesta, lainmukaisuudesta ja oikeellisuudesta sekä sisällön virhetilanteiden selvittelystä. Rekisterien käsittelyjärjestelmät sisältävät luvallisuus- ja loogisuustarkistuksia, joissa ohjelma vaatii korjaamaan tai tarkistamaan tiedot. Virheilmoitukset voivat olla myös huomautuksia, jotka eivät estä tietojen rekisteröitymistä.

Tietoteknisesti eläkerekistereistä vastaa Arek Oy. Se on eläkevakuuttajien ja ETK:n yhteisesti omistama yhtiö.

Tilastossa havaitut virheet korjataan verkkopalvelussa välittömästi. Korjauksen yhteyteen verkkosivulle lisätään tieto korjauksen sisällöstä ja sen ajankohdasta. Painettuihin jakamattomiin julkaisuihin liitetään korjaussivu. Isoista virheistä laaditaan erillinen tiedote julkaisun saaneille.

Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto julkaistaan kerran vuodessa tilastovuotta seuraavan vuoden alkupuoliskon aikana. Tilaston julkistamisajankohta on esitetty ETK:n kotisivuilla osoitteessa www.etk.fi/tilastot kohdassa Julkistamiskalenteri. Tilaston tiedot ovat lopullisia.

Tilastojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Tilastoa on tuotettu vuodesta 1996 lähtien ja sen aikasarjat ovat pääpiirteissään vertailukelpoisia kyseisestä ajankohdasta alkaen. Työeläkkeensaajien lukumäärätietojen osalta aikasarja ulottuu vuoteen 1981 saakka.

Tilasto on alusta alkaen kuvannut työeläkejärjestelmästä eläkettä saaneiden ja työeläkkeelle siirtyneiden henkilöiden lukumääriä ja keskieläkkeitä sekä työeläkejärjestelmän eläkemenoa. Tilaston tietosisältöä on vuosien varrella laajennettu. Vuonna 2007 siihen lisättiin tietoja työeläkejärjestelmän työkyvyttömyyseläkeratkaisuista.

Tilasto on ilmestynyt vuosina 2005–2013 nimellä Suomen työeläkkeensaajat ja vakuutetut (SVT). Tilastovuodesta 2014 lähtien kokonaisuus julkaistaan kahtena erillisenä tilastona: Suomen työeläkkeensaajat (SVT) ja Suomen työeläkevakuutetut (SVT).

Vuonna 1999 muutettiin työeläkkeelle siirtyneiden määritelmää. Osa-aikaeläkkeelle siirtyneitä ei ole sen jälkeen katsottu eläkkeelle siirtyneiksi. Osa-aikaeläkkeelle siirtyneet lasketaan mukaan työeläkkeelle siirtyneisiin vasta heidän siirtyessä jollekin muulle omaan työuraan perustuvalla eläkkeelle, useimmiten vanhuuseläkkeelle. Vuosina 1996–1998 osa-aikaeläkkeelle siirtyneet laskettiin mukaan työeläkkeelle siirtyneisiin. Vuoden 1999 tilastojulkaisuun työeläkkeelle siirtyneiden aikasarja korjattiin takautuvasti. Vuosien 1996–1998 julkaisut eivät siten ole tämän tiedon osalta vertailukelpoisia myöhempien vuosien kanssa.

Vuonna 2017 käyttöön otettua eläkelajia, osittaista varhennettua vanhuuseläkettä, käsitellään tilastossa samalla tavoin kuin osa-aikaeläkettä. Henkilöitä, joilla on alkanut osittainen varhennettu vanhuuseläke, ei siis katsota eläkkeelle siirtyneiksi.

Lakimuutosten ja käyttäjiltä saadun palautteen perusteella käsitteisiin ja luokittelijoihin on tehty seuraavia muutoksia, jotka vaikuttavat aikasarjojen vertailukelpoisuuteen:

- Vuoden 2005 lakimuutoksen jälkeen eläkkeitä ei enää luokitella täysitehoisuuden mukaan.
- Vuodesta 2005 lähtien on työkyvyttömyyseläkkeet jaoteltu täysiin ja osaeläkkeisiin.

Tilastossa käytetään standardiluokituksia, esim. tautiluokitus ICD-10 ja alueluokitukset (maakunta, asuinmaa ja maaryhmä).

ETK tuottaa yhteistyössä Kelan kanssa vuosittain tilaston Tilasto Suomen eläkkeensaajista (SVT), joka kattaa sekä työ- että kansaneläkejärjestelmän eläkkeet. Sen työeläkkeensaajia, työeläkkeelle siirtyneitä ja työeläkemenoa koskevat luvut ovat yhteneväisiä tämän tilaston lukujen kanssa.

Tietojen saatavuus ja selkeys

Tilaston tiedot julkaistaan vuosittain Suomen työeläkkeensaajat -julkaisussa, joka ilmestyy sekä painotuotteena että sähköisenä versiona ETK:n internetsivuilla. Painojulkaisun tilausohjeet on kerrottu nimiölehden kääntöpuolella sekä ETK:n internetsivuilla. Osa tilaston tiedoista julkaistaan myös ETK:n tilastotietokannassa osoitteessa www.etk.fi/tilastot > Tilastotietokanta.

Tilaston kuvaus on esitetty ETK:n internetsivuilla osoitteessa www.etk.fi/tilastot > Eläkkeensaajat ja vakuutetut > Työeläkkeensaajat.

Lisätietoja tilastosta antaa ETK:n tilastopalvelu [tilastot\(at\)etk.fi](mailto:tilastot(at)etk.fi).